

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/57

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2007/17061
Karar No. 2008/9008
Tarihi: 17.04.2008

- YILLIK İZİN HAKKININ FESİHTE ALACAĞA DÖNÜŞMESİ
- İŞ SÖZLEŞMESİ DEVAM EDERKEN ALINAN FERGATIN GEÇERSİZ OLMASI
- ARALIKLI ÇALIŞMALARDA YILLIK İZİNİN FİİLEN ÇALIŞILAN 365 GÜN DİKKATE ALINARAK BELİRLENMESİ

ÖZETİ: Yıllık izin, iş sözleşmesi süresi içinde Anayasadan doğan bir dinlenme hakkı iken, iş sözleşmesinin sona ermesi üzerine kullanılması gereken süre üzerinden hesaplanacak alacağa dönüşür.

Davalının dayandığı feragat belgesi ise 14.10.2005 tarihli olup, iş sözleşmesinin devamı sırasında alınan böyle bir belge ve beyan geçersizdir

Davacı, 15.6.1982- 30.12.1982; 7.2.1983-6.12.1983; 26.3.1984-31.12.1984 dönemleri aralıklı olarak çalışmıştır. Anılan madde hükümlerine göre işe giriş tarihinden itibaren fiilen çalıştığı 365 gün nazara alındığında davacı ilk yıllık izine 26.7.1983 tarihinde, ikinci yıllık izine 21.11.1984 de hak kazanmaktadır. Bundan sonraki dönem aralıksız çalışma olduğundan her yılın 21 Kasım'da davacı yeni bir yıllık izine hak kazanmaktadır. Davacının yıllık izin süresi buna göre belirlenmelidir.

DAVA: Davacı, izin ücretinin ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Yargıtay Kararları

Hüküm duruşmalı olarak davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş ise de; HUMK' nun 435.maddesi gereğince duruşma isteğinin süreden reddine ve incelemenin evrak üzerinde yapılmasına karar verilmiş olmakla Tetkik Hâkimi S.Tok tarafından düzenlenen rapor sunuldu, dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Dava, davacının hizmet akdi süresince kullanmadığı yıllık izinlerin ücretlerine ilişkindir.

Davalı, cevap dilekçesinde birbiri ile çelişik savunmalarda bulunmuş; yargılama sırasında davacının yıllık izin ücreti alacağından feragatine ilişkin belge sunmuş; davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece kabulüne karar verilmiştir.

Karar davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlık yıllık izin ücreti ve davadan önce feragatin geçerli olup olmadığı hususlarında toplanmaktadır.

Taraflarca dosyaya sunulan deliller; SSK Yaşlılık aylığı tahsis dosyası; şahsi sicil dosyası, bir kısım Toplu İş Sözleşmeleri, davalının dayandığı feragat belgesi, bilirkişi incelemesidir.

Yıllık izin, işçinin Anayasal dinlenme hakkıdır. Davacının 1982 ile 1984 dönemi aralıklı olarak 1985–2005 dönemi ise aralıksız çalıştığı anlaşılmaktadır. Buna göre davacının, yasada öngörülen koşullarla yıllık izin hakkı bulunmaktadır.

Yıllık izin, iş sözleşmesi süresi içinde Anayasadan doğan bir dinlenme hakkı iken, iş sözleşmesinin sona ermesi üzerine kullanılması gereken süre üzerinden hesaplanacak alacağı dönüşür.

Davacının iş sözleşmesi 15.10.2005 tarihinde sona ermiştir. Davalının dayandığı feragat belgesi ise 14.10.2005 tarihli olup, iş sözleşmesinin devamı sırasında alınan böyle bir belge ve beyan geçersizdir.

Mahkemece verilen karar bu nedenlerle yerinde ise de; yıllık izin süresi ve hesabı hatalıdır.

Şöyle ki; hükme raporu esas alınan bilirkişi davacının aralıksız çalıştığı dönem yönünden hesaplama yapmıştır. Ancak, bilirkişinin dosyaya sınırlı sayıda sunulan Toplu İş Sözleşmelerini nazara aldığı ve davacının ilk işe giriş tarihini yıllık izin süresinin başlangıcı kabul ettiği anlaşılmaktadır.

Davacı, 15.6.1982 tarihinde işe başlamıştır.

1475 s. İş Kanunu'nun 50.maddesinin 2. fıkrasında "Bir yıllık süre içinde 51. maddede sayılan haller dışındaki sebeplerle işçinin devamının kesilmesi halinde bu boşlukları karşılayacak kadar hizmet süresi eklenir ve bu suretle işçinin izin hakkını elde etmesi gereken bir yıllık hizmet süresinin bitiş tarihi gelecek hizmet yılına aktarılır." 3. fıkrasında ise "işçinin gelecek izin hakları için geçmesi gereken bir yıllık hizmet süresi, bir önceki izin hakkının doğduğu günden başlayarak gelecek hizmet yılına doğru ve yukarıdaki fıkra ve 51.madde hükümleri gereğince hesaplanır" denilmektedir.

Yargıtay Kararları

Davacı, 15.6.1982- 30.12.1982; 7.2.1983–6.12.1983; 26.3.1984–31.12.1984 dönemleri aralıklı olarak çalışmıştır. Anılan madde hükümlerine göre işe giriş tarihinden itibaren fiilen çalıştığı 365 gün nazara alındığında davacı ilk yıllık izine 26.7.1983 tarihinde, ikinci yıllık izine 21.11.1984 de hak kazanmaktadır. Bundan sonraki dönem aralıksız çalışma olduğundan her yılın 21 Kasım'da davacı yeni bir yıllık izine hak kazanmaktadır. Davacının yıllık izin süresi buna göre belirlenmelidir.

Bilirkişi sözü edilen yasa hükmüne uygun hesaplama yapmamıştır.

Davacının yıllık izin süresi saptanırken, her yıllık izine hak kazandığı yıl için o yıl yürürlükte olan Toplu İş Sözleşmesi hükmü uygulanmalıdır. 1985–1990 yılları ile 1995–1996 yıllarını kapsayan Toplu İş Sözleşmeleri getirtilip incelenmemiştir.

Mahkemece öncelikle hüküm altına alınan dönem için eksik olan Toplu İş Sözleşmeleri getirtilip dosya içine konulmalı; davacının temyiz etmemesi nedeniyle kesinleşen dönem hariç; bilirkişiden 1985 tarihinden itibaren yukarıda anılan yasa maddeleri hükümlerine göre belirlenen hak kazanma tarihi esas alınarak yıllık izin süresi ve ücreti hesaplanmalı ve sonucuna göre bir karar verilmelidir. Eksik araştırma ve inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru değildir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 17.4.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.